

Rapport for periodisk programevaluering av

Bachelor i sykepleie, Fakultet for helse,
velferd og organisasjon (HVO)

Utført høsten 2022

Ferdigstilt 01.11.22

Ekstern programsensor:

Rigmor Einang Alnes

*Førsteamanuensis, Institutt for helsevitenskap
NTNU, Ålesund*

1. Studieprogram

Det er gjort periodisk programevaluering av studieprogrammet Bachelorstudium i sykepleie, heltid. Fokusområdet har vært studieplan gjeldende fra 2021-2024. I evalueringen er det lagt størst vekt på teoriemnene, og det er spesielt gjort vurdering av ordlyd, sammenheng og progresjon i emnebeskrivelser, læringsutbytter og innhold.

2. Deltakere

Institutt for sykepleie, helse og bioingeniør (SHB) ved undervisningsledere Nina Fladeby og Trond Einar Grønvik, oppnevnte et evalueringspanel i henhold til mandatets krav om sammensetning.

Deltaker	Rolle i panelet	Annen informasjon
Rigmor Einang Alnes	Leder og ekstern programsensor	Førsteamanuensis, Institutt for helsevitenskap, NTNU Ålesund
Jorunn Bjerkan*	Ekstern representant	Førsteamanuensis, NORD universitet Levanger, Fakultet for sykepleie og helsevitenskap
Pia Klevaas	Representant fra arbeidsliv	Seksjonsleder for seksjon avrusning, Avdeling for rus- og avhengighetsbehandling, Sykehuset Østfold
Kristin Myhre	Representant tilknyttet studieprogrammet	Førstelektor, Institutt for sykepleie, helse og bioingeniør, Høgskolen i Østfold
Misty Viveke Haug	Studentrepresentant	3. års-student ved Bachelor for sykepleie ved Høgskolen i Østfold
Gro Telhaug	Representant fra Avdeling for studieadministrasjon	Seniorrådgiver, Seksjon for studieutredning og kvalitetsutvikling, Høgskolen i Østfold
Carita H. Stafne	Sekretær	Lederstøtte for fakultet for helse, velferd og organisasjon (HVO)

* Rigmor E. Alnes overtok lederansvaret for Jorunn Bjerkan fra september 22.

3. Tema for evaluering

Fokusområdene for programevalueringen har vært:

- teoriemnene
- se på sammenheng mellom de 5 emnene i studieplanen (om emnene stimulerer til læring)
- se nærmere på læringsutbytter og om der er progresjon
- gjøre en horisontal og vertikal granskning av de ulike punktene over
- refleksjon rundt innholdet i studieplanen

4. Vurdering av prosess og grunnlagsmateriale

Instituttet har vært imøtekomende og positive til å legge til rette for at panelet møtes og gitt tilgang til nødvendig informasjon og dokumentasjon, slik som:

- Studieplan med emnebeskrivelser
- Undervisningsplaner
- Litteraturlister
- Studentevalueringer
- Kandidatundersøkelser eller annen dokumentert kontakt med arbeids- og samfunnsliv
- Oversikt over vitenskapelig ansatte tilknyttet programmet med relevant kompetanse

5. Helhetlig vurdering av program- og undervisningskvalitet

Programevalueringen har konsentrert seg om teoriemner i bachelorprogrammet i sykepleie. Disse er:

Emnekode	Emnenavn	Stp	Semester
HVOSPL10120	Grunnleggende spl., generell patologi og mikrobiologi	18	Del 1 og 2 1. og 2. sem
HOVSPL 10320	Sykepleie, helse og sykdom I	15	2. sem
HOVSPL 20120	Sykepleie, helse og sykdom II	15	3. og 4. sem
HOVSPL30120	Fagutvikling og sykepleie i et samfunnsperspektiv	15	5. sem
HOVSPL30221A	Tjenesteutvikling og innovasjon i sykepleie, Bacheloroppgave	15	6. sem

Vurderingen er gjort på bakgrunn av innhentet informasjon fra emnerapporter, studieprogramrapport og studiebarometer. I tillegg er det gjennomført tre intervju i grupper, med utgangspunkt i en felles intervjuguide, men med tilpasninger av spørsmål for de respektive gruppene som ble intervjuet. Det er tre studenter, to emneansvarlige og to personer fra ledelsen som er intervjuet. Spørsmålene i intervjuet omhandler erfaring med studieplan og de enkelte emnene, om hvordan emnene kommuniserer med hverandre, hva som fungerer godt og hvor det er behov for forbedringer. Vurderingen tar utgangspunkt i at Bachelorprogrammet i sykepleie skal gjennomføres i tråd med læringsutbytter beskrevet i [Forskrift om nasjonal retningslinje for sykepleierutdanning - Lovdata](#). Forskriften skal sikre et nasjonalt likeverdig faglig nivå, slik at kandidatene som uteksamineres, har en felles sluttkompetanse, uavhengig av utdanningsinstitusjon.

Gjennomgang av studieplanen

En gjennomgang av emnene i studieplanen viser at læringsutbyttebeskrivelsene fra forskriften i stor grad er anvendt og at mange av læringsutbyttebeskrivelsene (LUB) har samme formulering som LUB i den nasjonale forskriften. At de er likelydende er ikke et problem i seg selv, men mange av de samme LUBene gjentas i flere emner uten differensiering av tekst. Det fører også til at det mangler en tydelig taksonomi som beskriver kunnskapsnivået studentene skal ha etter at de har gjennomført emnet. Et eksempel: LUB «studenten har bred kunnskap om sykepleierens helsefremmende, forebyggende, behandlende, rehabiliterende og lindrende funksjon, inkludert kjennskap til palliasjon» gjentas i HOVSPL10120, HOVSPL10320 og HOVSPL20120. Et annet eksempel på gjentakelser er en formulering under «generell kompetanse» som gjentas likelydende i fire av fem emner - «kan formidle sentralt fagstoff som teorier, problemstillinger og løsninger både skriftlig og muntlig». Se vedlegg 1 Oversikt studieplan.

Noen av formuleringen av læringsutbyttene i første semester (emne 101) er på et overordnet nivå og kan like gjerne være en beskrivelse for hva studenten skal ha tilegnet seg gjennom hele studieløpet.

Eksempler: Studenten: «Har bred kunnskap om helsefremmende, forebyggende, behandlende sykepleie» og «Har bred kunnskap om sentrale verdier og begreper i sykepleie.»

En gjennomgang viser at formuleringen «har kunnskap» er brukt 32 ganger i studieplanen for de omtalte fem emnene. I noen tilfeller er begrepet «bred» tatt med for å markere en progresjon fra 1. – 6. semester f.eks. kunnskap om personsentrert omsorg i 1. semester og «bred» kunnskap om personsentrert omsorg i 6. semester.

I studieplanen er det eksempler på at Forskrift om nasjonal retningslinje for sykepleierutdanning er mer detaljert i sin beskrivelse enn det som er tatt med i LUB. «Kan anvende faglig kunnskap om helse for å observere og vurdere hensiktsmessige sykepleietiltak for å ivareta grunnleggende behov» (LUB emne 101). I forskriften står det «kan anvende faglig kunnskap om helse og sykdom for å systematisk observere, vurdere, beslutte, iverksette og dokumentere» som i LUB er erstattet med «hensiktsmessige sykepleietiltak». Det samme gjelder for Legemiddelhåndtering som i forskriften omtales både som håndtering, regning og bruk. Dette er vesentlig for utdanningen, og særskilt for dette emnet HOVSPL20120. Formuleringen «kan planlegge og gjennomføre forsvarlig legemiddelhåndtering, herunder legemiddelregning, og kvalitetssikre den enkelte pasients legemiddelbruk» er ikke tatt inn i LUB. Å anvende begrep som nevnt over kan være med på å gjøre læringsutbytte i emnene tydeligere.

Under overskriften «Innhold» er for noen emner overskrift og punktet under likelydende f.eks.: «Vitenskapsteori og forskningsmetode» «Vitenskapsteori og forskningsmetode». Dette gir liten eller ingen informasjonsverdi. Det samme gjelder også der formulering under LUB og innhold er det samme. Det er kun lagt til at studenten skal ha kunnskap om. Eksempel: under LUB «Studenten skal ha kunnskap om sykepleierens funksjonsområder - helsefremmende, forebyggende, behandlende, rehabiliterende og lindrende funksjon inkludert palliasjon, og under innhold: «sykepleierens funksjonsområder - helsefremmende, forebyggende, behandlende, rehabiliterende og lindrende funksjon inkludert palliasjon.» Det gir derfor liten merverdi å lese det som står under innhold.

Det er ikke alltid et klart samsvar mellom det som står under overskriften «Innhold» og det som kommer fram i LUB. Det er f.eks. vanskelig å se hvilket innhold som retter seg mot LUB i emne 101 «Har kunnskap om hvordan man kan oppdatere sin fagkunnskap (siste kulepunkt under Kunnskap) og kjenner til tiltak for å bevare liv og helse i krisesituasjoner (Generell kompetanse). Videre er «Legemiddelhåndtering» et arbeidskrav i emne 201, men det er ikke omtalt under pkt. Innhold i emnebeskrivelse for høsten 2021. Legemiddelhåndtering er ikke synliggjort godt nok i emnebeskrivelsen (201).

I intervju kom det fram at manglende samarbeid mellom emneansvarlige kunne være årsaken til at progresjon og nivå i teoriemnene ikke framstår som tydelige. Videre at rom og tilgang på lærerressurser er avgjørende for å sikre et godt pedagogisk tilbud.

6. Helhetlig vurdering av program- og undervisningskvalitet

- Studentene er fornøyd med sammenheng mellom emnene
- Studieplanen anvender forskriften og dekker alle kompetanseområder
- Kompetente undervisere blir framhevet av studentene
- Det tilbys fellesemner på engelsk der flere profesjonsutdanninger samarbeider om tilbudet, noe som kan fremme både studentutveksling og øke tverrfaglig forståelse

7. Forbedringspunkter

- Det er behov for å se grundig på emnebeskrivelsene og formuleringer av læringsutbytter. I flere emner mangler en tydelig taksonomi som beskriver kunnskapsnivået studentene skal ha etter at de har gjennomført emnet og emnene framtrer derfor som utydelig.
- Flere av læringsutbyttene gjentas for to eller flere emner (se vedlegg 1 Oversikt over studieplanen) Det finnes eksempler på at forskriften er mer detaljert i sin beskrivelse enn det som er tatt med i LUB.
Det bør skisseres hva som skal beskrives under overskriften «Innhold» og hva denne delen av emnebeskrivelsen skal bidra med
Mye av det som står beskrevet under «Innhold» i emnebeskrivelsene kan omformuleres til læringsutbytter. Slik kan innholdet bli mer konkret, og hva studentene faktisk kan lære kan komme bedre fram.
- Behov for samarbeid mellom emneansvarlige for å sikre at emnebeskrivelsene framstår som tydelige.
- Rammer som tilgjengelige rom og tilgjengelige lærerressurser får konsekvenser for mulighet for å styrke den pedagogiske tilretteleggingen for utdanningen

Det anbefales at det i større grad benyttes taksonomiske begrep som for eksempel: *beskriv, forklare, å gjøre rede for, vurdere, analysere, være kritisk*, for å tydeliggjøre progresjon og økt kunnskapsnivå i løpet av utdanningen. Jfr. Blooms taksonomibegrep.

Evalueringsrapporten leveres til undervisningslederne for studieprogrammet, lagres i høgskolens sak- og arkivsystem, og publiseres på høgskolens nettsider for kvalitetssystem for utdanning.

Rapporten legges også frem for Fakultetsstyret for helse, velferd og organisasjon som en orienteringssak.

Vedlegg 1 – Oversikt studieplan med markeringer

HOVSPL10120 Grunnleggende sykepleie, generell patologi og mikrobiologi	HOVSPL10320 Sykepleie, helse og sykdom I	HOVSPL20120 Sykepleie, helse og sykdom II (Høst 2022)	HOVSPL30120 Fagutvikling og sykepleie i et samfunnsperspektiv	HOVSPL30221A Tjenesteutvikling og innovasjon i sykepleie, Bacheloroppgave
Kunnskap Studenten: - har bred kunnskap om menneskets grunnleggende behov - har bred kunnskap om sykepleierens helsefremmende, forebyggende, behandlende, rehabiliterende, og lindrende funksjon, inkludert kjennskap til palliasjon - har kunnskap om generelle patologiske prosesser - har kunnskap om smittestoffer, smitterisiko og infeksjonsforebyggende tiltak - har kunnskap om mikrobiologi, antibiotikabruk og resistensutvikling - har kunnskap om personsentrert sykepleie - har bred kunnskap om sentrale verdier og begreper i sykepleie - har kunnskap om kommunikasjon - kjenner til sykepleiens historiske utvikling	Kunnskap - studenten - har bred kunnskap om sykepleierens helsefremmende, forebyggende, behandlende, rehabiliterende, og lindrende funksjon, inkludert kunnskap om palliasjon - har bred kunnskap om smittestoffer, smitterisiko og infeksjonsforebyggende tiltak - har kunnskap om de vanligste symptomer, sykdommer, sykdomsforløp og behandling - har kunnskap om farmakologi relatert til sykepleierens funksjons- og ansvarsområde - har kunnskap om kommunikasjon - har kunnskap om relevante undervisnings- og veiledningsmetoder - har kunnskap om hvordan man kan oppdatere sin fagkunnskap - har kunnskap om kvalitet og pasientsikkerhet - kjenner til risikofaktorer i helsetjenesten, og prinsipper og tiltak for å redusere pasientskader - kjenner til om teknologi og digitale løsninger i helsetjenesten - kjenner til om informasjonssikkerhet i sykepleieutøvelse Ferdigheter Studenten: - kan anvende faglig kunnskap og relevante resultater fra forsknings- og utviklingsarbeid i teoretiske og praktiske problemstillinger, og kan	Kunnskap Studenten: - har bred kunnskap om de vanligste symptomer, sykdommer, sykdomsforløp og behandling - har kunnskap om psykisk helse og de vanligste psykiske lidelsene og sykdommer - har kunnskap om farmakologi relatert til sykepleierens funksjons- og ansvarsområde - har kunnskap om biokjemi, mikrobiologi, antibiotikabruk og resistensutvikling - har kunnskap om rus og avhengighet - har kunnskap om barn og unges normale utvikling og særegne behov, inkludert medvirkning og rettigheter - har bred kunnskap om kommunikasjon - har kunnskap om relevante undervisnings- og veiledningsmetoder - har kunnskap om hvordan man kan oppdatere sin fagkunnskap - har kunnskap om teknologi og digitale løsninger i helsetjenesten - har kunnskap om informasjonssikkerhet i sykepleieutøvelse Ferdigheter Studenten: - kan anvende kunnskap om barn og unges behov for behandling og/eller tjenester og kan sikre deres medvirkning og rettigheter - kan anvende faglig kunnskap og relevante resultater fra forsknings- og utviklingsarbeid i teoretiske og praktiske problemstillinger, og kan treffe begrunnede valg i tråd med kunnskapsbasert praksis Generell kompetanse	- har bred kunnskap om sentrale verdier og begreper i sykepleie - har kunnskap om sykepleiens historiske utvikling og dens betydning for profesjons- og tjenesteutøvelse - har kunnskap om inkludering, likestilling og ikke-diskriminering, uavhengig av kjønn, etnisitet, religion og livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk og alder, slik at kandidaten bidrar til å sikre likeverdige tjenester for alle grupper i samfunnet - har kunnskap om samenes status som urfolk og om samenes rettigheter, særlig innenfor helse- og sosialfeltet - har kunnskap om hvilken betydning kultur- og språkbakgrunn har for sykdomsforståelse og likeverdige tjenester - har kunnskap om vitenskapsteori og forskningsmetode - har kunnskap om hvordan man kan oppdatere sin fagkunnskap - har kunnskap om ledelse og organisering av helsetjenesten - har kunnskap om kvalitet og pasientsikkerhet innenfor nivåene i helsetjenesten - har kunnskap om helse- og sosialpolitikk, inkludert gjeldendemyndighetskrav og tvangsbestemmelser - har kunnskap om metoder for brukermedvirkning på individ og systemnivå	Studenten: - har bred kunnskap om personsentrert sykepleie - har kunnskap om hvordan man kan oppdatere sin fagkunnskap - kjenner til verktøy og metoder for å drive innovasjonsprosesser, implementering og kontinuerlig forbedringsarbeid Generell kompetanse Studenten: - kan planlegge og gjennomføre prosjekter - kan formidle sentralt fagstoff som teorier, problemstillinger og løsninger både skriftlig og muntlig - kan formidle synspunkter og dele erfaringer med andre innenfor fagområdet og gjennom dette bidra til utvikling av god praksis - kan planlegge og gjennomføre kvalitetsutviklingsarbeid i samarbeid med pasienter og pårørende, og tilpasse tjenestene i tråd med tilbakemeldinger - kjenner til kvalitetsutfordringer på system- og/eller oppgavenivå som krever innovasjon Innhold Sykepleieprofesjonen, etikk, kommunikasjon og samhandling

Vedlegg 1 – Oversikt studieplan med markeringer

• kjenner til relevante veiledningsmetoder • har kunnskap om hvordan man kan oppdatere sin fagkunnskap Ferdigheter Studenten: • kan anvende faglig kunnskap om helse å observere og vurdere hensiktsmessige sykepleietiltak for å ivareta grunnleggende behov • kan anvende kunnskap om helsefremmende og forebyggende tiltak • kan finne, vurdere og henvise til faglig kunnskap og relevante resultater fra forsknings- og utviklingsarbeid i teoretiske og praktiske problemstillinger Generell kompetanse Studenten: • kjenner til tiltak for å bevare liv og helse i krisesituasjoner Innhold Helse, sykdom og sykepleie • Menneskets grunnleggende behov i alle aldre: respirasjon, sirkulasjon, eliminasjon, væske og ernæring, aktivitet og hvile, søvn, kroppspoleie, kroppstemperatur, seksualitet, sosial kontakt og det å være å	treffe begrunnede valg i tråd med kunnskapsbasert praksis Generell kompetanse Studenten: • kan formidle sentralt fagstoff som teorier, problemstillinger og løsninger både skriftlig og muntlig Innhold Helse, sykdom og sykepleie • Sykdomslære og sykepleie ved: - Hjertesykdommer - Åresykdommer - Blodsykdommer - Sykdommer i lunger og luftveier - Sykdommer i hormonproduserende organer inkl. diabetes - Sykdommer i nervesystemet inkl. hjerneslag - Infeksjonssykdommer - svulster - Sykdommer i øyet - Sykdommer i øret - Demens - Angst - Stemningslidelser; depresjon - Vanskelig helende sår - Smittevern og hygieniske prinsipper - Livsstil og livsstilsendring - Generell farmakologi - Sykepleieferdigheter/prosedyrer. Sykepleieprofesjonen, etikk, kommunikasjon og samhandling • Kommunikasjon i relasjonsbygging • Prinsipper for undervisning Vitenskapsteori og forskningsmetode • Kritisk vurdere informasjonskilder Faglig ledelse, kvalitet og pasientsikkerhet • Forebygging av pasientskader	Studenten: • kan gjennomføre forsvarlig legemiddelregning • har innsikt i sosiale og helsemessige problemer inkludert omsorgssvikt, vold, overgrep, rus- og sosioøkonomiske problemer og kan identifisere og følge opp mennesker med slike utfordringer, samt kunne sette inn nødvendige tiltak og/eller behandling, eller henvise videre. Videre kan kandidaten samtale med barn om tema som omsorgssvikt, vold og overgrep • kan formidle sentralt fagstoff som teorier, problemstillinger og løsninger både skriftlig og muntlig Innhold Helse, sykdom og sykepleie: Sykdomslære og sykepleie ved: - Hudsykdommer og brannskader (minus kroniske sår) - Revmatiske sykdommer - Sykdommer i svangerskap og barseltid - Pediatri - Kreft - Sykdommer i kvinnens kjønnsorganer - Sykdommer i nyrer, urinveier og mannens kjønnsorganer - Sykdommer i fordøyelsessystemet - Infeksiøse systemsykdommer - Sviktende infeksjonsforsvar - Blodsykdommer - Sykdommer og skader i bevegelsesapparatet (unntatt revmatiske sykdommer) - Forberedelse til undersøkelser og operasjoner - Psykoselidelser - Personlighetsforstyrrelser - Rus og avhengighet - Spiseforstyrrelser - Barns psykiske helse - Vold og overgrep - Farmakologi - Å møte det syke barnet - Legemiddelregning, legemiddelformer og legemidlers administrasjonsmåter Sykepleieprofesjonen, etikk, kommunikasjon og samhandling:	Generell kompetanse Studenten: • har innsikt i sammenhengene mellom helse, utdanning, arbeid og levekår, og kan anvende dette i sin tjenesteutøvelse både overfor enkeltpersoner og grupper i samfunnet for å bidra til god folkehelse og arbeidsinkludering • kjenner til globale helseutfordringer og sykepleieutøvelse i et internasjonalt perspektiv • kan planlegge prosjekter • kan formidle sentralt fagstoff som teorier, problemstillinger og løsninger både skriftlig og muntlig • har innsikt i utvikling og bruk av teknologi og digitale løsninger på individ- og systemnivå • har innsikt i teknologi og digitale løsningers påvirkning på tjenesteutøvelsen Innhold Helse, sykdom og sykepleie • Levekår og helse • Helse og sykdom i et samfunnsperspektiv Sykepleieprofesjonen, etikk, kommunikasjon og samhandling • Etiske vurderinger knyttet til fagutvikling og forskning • Sykepleiens historie • Profesjonaliseringen av sykepleie Vitenskapsteori og forskningsmetode • Vitenskapsteori og forskningsmetode Faglig ledelse, kvalitet og pasientsikkerhet • Juridiske rammer for sykepleien • Helse- og sosialpolitikk	Persontentrert sykepleie Vitenskapsteori og forskningsmetode • Fagutvikling og forskning i sykepleie • Prosjektarbeid Faglig ledelse, kvalitet og pasientsikkerhet • Kvalitetsutviklingsarbeid Tjenesteutvikling og innovasjon • Kvalitetsutfordringer i helsetjenesten • Risikovurdering
---	--	--	---	--

Vedlegg 1 – Oversikt studieplan med markeringer

alene, utvikle og bevare identitet, trygghet og noe å tro på. Aktuelle prosedyrer for ferdighetstrening kunngjøres ved emnets start. • Helse og sykdom • Å bevare og styrke pasientens ressurser • Sykepleierens funksjonsområder - helsefremmende, forebyggende, behandlende, rehabiliterende og lindrende funksjon inkludert palliasjon • Personsentrert sykepleie • Livets avslutning • Mikrobiologi og infeksjoner • Smittekjeden og håndhygiene • Sykdomsprosesser; hypoksi, betennelser, autoimmune sykdommer, traumer, arvelige sykdommer, metabolske forstyrrelser og forgiftninger. Sykepleieprofesjonen, etikk, kommunikasjon og samhandling • Sentrale verdier i sykepleie: etisk teori, yrkesetiske retningslinjer, respekt, omsorg og taushetsplikt	Teknologi og digital kompetanse • Bruk av ict ved dokumentasjon av sykepleie • Taushetsplikt	• Kommunikasjon - tilpasset kommunikasjon • Undervisning og veiledning Teknologi og digital kompetanse: • Teknologi og digitale løsninger i helsetjenesten	• Organisering av sykepleie Tjenesteutvikling og innovasjon • Fagutvikling i praksis • Brukermedvirkning Teknologi og digital kompetanse • Innovasjon i sykepleie • Digitale løsninger i helsetjenesten	
---	---	---	---	--

Vedlegg 1 – Oversikt studieplan med markeringer

• Sykepleiens historiske utvikling • Grunnleggende elementer i kommunikasjon • Veiledning og tilbakemelding				
Vitenskapsteori og forskningsmetode • Søke etter fag- og forskningslitteratur • Skrive akademiske tekster • Referere til kilder • Kritisk vurdere informasjonskilder				
GUL markering – likelydende LUB	Grønn markering – nivå i noen grad presisert	Blå markering – eksempler på nivå av kunnskap i en LUB.	Brun markering – overskriftsnivå - innhold	